

1. ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЩЕСТВО КАТО СОЦИАЛЕН ФЕНОМЕН НА XXI ВЕК

Информационното общество е съвременен социален феномен. То започва да се развива активно през XXI век. Съдържанието му е обект на научни дискусии.

Дефинира се различно като: 1) нова парадигма (Бакърджиева, 1994); 2) трета вълна на технологична революция, глобални бъдещи проблеми и социални конфликти на човечеството (Тофлър, 1991); 3) философия и методология на знанието (Палюшев, 1995); 4) колективен разум (Н. Мойсеев); 5) информационен пазар (Дертузо, 2000); 6) нова икономика (Пораш); 7) информационна промишленост (Мойнов, 1997); 8) общество на знанието (Цветкова, Фотев, 2000); 9) социална структура на глобализма, симбиозата и информационното пространство (Г. Близнаков и Евг. Гиндев); 10) социална система (Й. Оленски) и др.

Парадигмата на информационното общество според американския социолог и футуролог Алвин Тофлър е съвкупност от взаимносвързани и преливащи се възгледи за Третата вълна като информационна, технологична, политическа и ценностна революция. В резултат на Третата вълна настъпва "нова ера на промени в развитието на синтеза като методологически подход във всички интелектуални сфери от фундаменталните науки до социологията, психологията и икономиката. Това е едно предизвикателство за възраждане на мащабното мислене, за създаване на нови общи теории, основани на комплексни връзки между проблемите" (Тофлър, 1991, с. 32-33).

Според акад. Г. Близнаков информационното общество "има три важни черти: 1) глобализмът и глобализацията на дейностите на човечеството; 2) необходимостта да се осъзнае нуждата от симбиоза, т.е. на полезна хармония на съществуване между човека и природата и 3) създаване на глобално информационно пространство като комплексна мрежа на знанието за получаване на информация" (Близнаков, 1998, с. 52-54).

Развитието на информационното общество е глобална задача на новото хилядолетие, в т.ч. и на XXI век. Това се отбелязва в декларацията за принципите на развитието му, приета на световната среща на високо равнище по въпросите на информационното общество, организирана от Генералната асамблея на ООН през декември 2003 г. в Женева (Швейцария). Тази среща е представителен форум, в който участват делегации на 175 страни, в т.ч. 50 глави на държави, правителства и вицепрезиденти, представители на междуправителствени и неправителствени организации, на частния сектор и гражданското общество - общо над 11 хил. души. Нейна цел е "построяване на ориентирано към интересите на хората, открито за всички и насочено към развитие информационно общество, в което всеки може да